

Oudenaarde-Aalststraat: Aanleg van twee rugbyvelden

1 Gemotiveerd advies

1.1 De volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek

Binnen deze archeologienota werd een bureauonderzoek uitgevoerd. **Hiermee werd het archeologisch vooronderzoek volledig uitgevoerd.** Er zijn voldoende gegevens beschikbaar om met voldoende zekerheid een uitspraak te kunnen doen over de aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed, de waarde daarvan en de omgang hiermee.

1.2 De afwezigheid van een archeologische site

Gelet op de landschappelijke, historische en archeologische informatie, samen met het recente gebruik van het terrein, kan wel sterk vermoed worden dat er geen archeologische site aanwezig is. De afwezigheid van een archeologische site kan niet strikt aangetoond worden, maar binnen de contouren van de geplande werken is de bewaring van relevante archeologische informatie hoogst onwaarschijnlijk.

1.3 De impactbepaling

Voor de aanleg van twee rugbyvelden en de omgeving errond wordt de bestaande beplanting (ca. 3500 m²) en ca. 100 bomen gerooid. Verder worden bestaande verhardingen en rioleringen uitgebrouwen.

Over hele terrein wordt de teelaarde vervolgens 20 cm afgegraven. Verdere afgravingen zijn nodig voor het nivelleren en de aanleg van de rugbyvelden, de aanleg van rioleringen en een buffervijver. Het grootste deel van de afgravingen vindt plaats in functie van de rugbyvelden. **Een deel van de aanleg van de velden (en de heuvels) gebeurt in ophoging, een deel door afgraving.** Dit beperkt zich tot een maximale diepte van de 30-60 cm. De afgravingen voor de **rioleringen en de buffervijver** zijn eerder **plaatselijk** van aard en gaan nooit dieper dan 1,8 m ten opzichte van het huidige maaiveld.

De ontworpen opbouw voor de verhardingen (1545 m²) varieert tussen 45 en 60 cm, respectievelijk voor de wandelpaden en de toegangsweg. Verschillende inrichtingselementen (afsluiting, poort, rugbydoelen en dug-outs) hebben ten slotte een te verwaarlozen bodemingreep wegens hun beperkte oppervlakte of geringe diepte.

1.4 De waardering van de archeologische site

Het **bureauonderzoek** duidt in de ruimere regio rondom het projectgebied op antropogene aanwezigheid in de **prehistorie**. Minstens vanaf het mesolithicum vormden vooral de zandruggen langs de fossiele Scheldegeul een interessant aantrekkingspunt in het landschap. Uit deze bureaustudie blijkt echter dat een dergelijke zandrug niet binnen het projectgebied aanwezig is. Het

louter voorkomen van alluviale pakketten en de historische kleiontginning (zie verder), suggereert dat de mogelijkheid op het aantreffen van prehistorische resten bijgevolg gering is.

Minstens vanaf de 16de eeuw, maar wellicht reeds vanaf de **12de/13de eeuw**, werden de terreinen dan weer bepaald door de aanwezigheid van de **stadsversterking rondom Oudenaarde**. Het projectgebied is gesitueerd in het zuidelijk gedeelte ter hoogte van een deel van de stadsgracht en courtine tussen twee 17de-eeuwse bastions ten oosten en westen. Het grootste gedeelte was als **meersengebied** onaantrekkelijk voor occupatie (cf. natte alluviale gronden op bodemassociatiekaart). De afwezigheid van bewoning binnen het projectgebied werd verder gestimuleerd omwille van strategische redenen (**zone non-aedificandi, gecontroleerd overstromingsgebied**). Hier zijn bijgevolg louter perifere activiteiten te verwachten.

Het **archeologisch potentieel** van het projectgebied moet verder **gerelativeerd** worden. **Minstens vanaf het begin van de 20ste eeuw**, gedurende een periode van minimum 48 jaar, werd de **alluviale kleilaag** die aanwezig was binnen het projectgebied **ontgonnen** en tot stenen verwerkt. Hiertoe was een **steenbakkerij** aanwezig in het zuidelijke gedeelte van het projectgebied, bovenop de stadsgracht en courtine. Deze steenbakkerij omvatte verschillende gebouwen en/of loodsen. Mogelijk gaat deze recente kleiexploitatie terug op een oudere ontginning. De 18de-eeuwse Ferrariskaart toont de aanwezigheid van een **Briquetrie** op linkeroever van de Schelde, en illustreert het potentieel tot **kleiexploitatie in de alluviale vlaktes**.

Na de stopzetting van de kleiexploitatie en de afbraak van de steenbakkerij in de tweede helft van de 20ste eeuw werden de gronden opgehoogd met **baggerslib** (cf. boringen en opgehoogde gronden op bodemtypekaart) en nadien opnieuw **vergraven** door de aanleg van (overloop)vijvers en grachten in het zuidelijke gedeelte van het projectgebied, gerelateerd aan de basisschool ten oosten van het projectgebied. De terreinen werden bovendien **genivelleerd**, onder meer voor de aanleg van een voetbalveld en Finse piste.

De **geplande werken** zijn overigens **van beperkte aard**. Over het hele terrein wordt de teelaarde 20 cm afgegraven. Verdere afgravingen zijn nodig voor het nivelleren en de aanleg van de rugbyvelden, de aanleg van rioleringen en een buffervijver. Het grootste deel van de afgravingen vindt plaats in functie van de rugbyvelden. **Een deel van de aanleg van de velden (en de heuvels) gebeurt in ophoging, een deel door afgraving**. Dit beperkt zich tot een maximale diepte van de 30-60 cm. De afgravingen voor de **rioleringen** en de **buffervijver** zijn eerder **plaatselijk** van aard en gaan nooit dieper dan 1,8 m ten opzichte van het huidige maaiveld. Deze buffervijver komt bovendien te liggen op de plaats van de voormalige steenbakkerij. De uitbraak van de bestaande toestand en beplanting is tevens lokaal van aard. De ontworpen opbouw voor de verhardingen varieert tussen 45 en 60 cm, respectievelijk voor de wandelpaden en de toegangsweg. Verschillende inrichtingselementen (afsluiting, poort, rugbydoelen en dug-outs) hebben ten slotte een te verwaarlozen bodemingreep wegens hun beperkte oppervlakte of geringe diepte.

Gelet op de relatief beperkte diepte van de geplande werken en het historisch grondgebruik van de betrokken percelen, raakt de **ontworpen toestand hoogstwaarschijnlijk niet aan relevant bodemarchief dat onder deze verstoring mogelijk nog bewaard ligt**. Enkel ter hoogte van de aan te leggen buffervijver kan eventueel geraakt worden aan de voormalige stadsgracht en courtine. In dat geval beperkt de ingreep zich echter tot de bovenkant van deze sporen (cf. proefsleuven op de Scheldekop) waardoor slechts een beperkt deel zou geraakt worden en er geen noemenswaardige

inzichten kunnen bekomen worden. Een volledig profiel op de gracht en courtine zal niet bekomen worden.

Niettegenstaande de potentieel interessante locatie langsheen de Schelde en op de voormalige stadsversterkingen, is het **kennispotentieel** binnen de contouren van de geplande werken nagenoeg **nihil**. Verder **(voor)onderzoek** wordt dan ook **niet geadviseerd**.

1.5 De bepaling van de maatregelen

Gelet op voorgaande worden er geen verdere maatregelen bepaald. Er is geen zinvol en structureel potentieel op kennisvermeerdering, waardoor **verder archeologisch (voor)onderzoek niet nodig is**. Dit advies stelt noch de initiatiefnemer, noch zijn (onder)aannemers vrij van de in artikel 5.1.4 van het Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013 bedoelde meldingsplicht.

2 Programma van maatregelen

Niet van toepassing.